

สราญรัตน์ ไร่เกียรติ 2557: อัจฉริยประวัติของธรรมา สว่างเดือน: เรื่องเล่าของผู้หญิง
ชายขอบ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (วรรณคดีไทย) สาขาวรรณคดีไทย ภาควิชา
วรรณคดี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์สรณัฐ ไตลังคะ, อ.ค.
168 หน้า

วิทยานิพนธ์เล่มนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาอัจฉริยประวัติจำนวน 3 เล่มของธรรมา
สว่างเดือน ซึ่งเป็นอดีตหญิงค้าประเวณีใน 2 ประเด็นคือ 1) ศึกษาวิถีชีวิต เนื้อหา และภาษาของ
อัจฉริยประวัติ 2) ศึกษาจุดประสงค์ในการเล่าเรื่องและบทบาทของอัจฉริยประวัติ

ผลการศึกษาพบว่าอัจฉริยประวัติของธรรมา สว่างเดือนคล้ายคลึงกับอัจฉริยประวัติแบบ
ฉบับในด้านโครงเรื่อง กล่าวคือ เป็นโครงเรื่องแบบ “ต้นร้ายปลายดี” โดยเล่าตามลำดับเวลาจาก
จุดเริ่มต้นชีวิตที่ยากลำบาก ต้องต่อสู้กับอุปสรรคนานัปการและประสบความสำเร็จในตอนจบ
ด้านกลวิธีพบการเล่าเรื่อง 2 ลักษณะคือ 1) การสร้างเรื่องเล่าของตนเองควบคู่ไปกับเรื่องของผู้หญิง
ผู้ขายประเวณี เพื่อนักโทษหญิง และบุคคลในแวดวง 2) เสนอเรื่องราวจริงชีวิตที่ยากไร้สู่
การค้าประเวณี และการเป็นเหยื่อของความรุนแรง ด้านภาษามีลักษณะไม่เป็นไปตามขนบของ
งานอัจฉริยประวัติ กล่าวคือ ผู้เขียนใช้ภาษาพูดในชีวิตประจำวัน

ด้านจุดประสงค์ของผู้เขียนอัจฉริยประวัติ การเล่าเรื่องดังกล่าวเป็นการเยียวยาความทุกข์
ของผู้เขียน การศึกษาพบการนำเสนอ “ตัวตน” ของผู้เขียนหลายแบบซึ่งเปลี่ยนไปตาม
ประสบการณ์ในชีวิต คือ ตัวตนของผู้หญิงชั้นต่ำของสังคม โสเภณียุคใหม่ เหยื่อความรุนแรง และ
“ผู้รอด” จากวงจรค้าประเวณี อย่างไรก็ตาม อัจฉริยประวัติของธรรมา สว่างเดือนยังคงเป็นการเล่า
เรื่องของสตรีชายขอบที่ยังคงอยู่ภายใต้กรอบปิตาธิปไตย โดยผลิตซ้ำมายาคติที่ว่าผู้หญิงค้าประเวณี
เป็นผู้หญิงที่ต่ำต้อย ผู้เขียนจึงมักกล่าวโทษตนเองที่ได้ฝ่าฝืนจารีตกุลสตรี โดยรวม อัจฉริยประวัตินี้
มุ่งต่อต้านอคติของสังคมที่มีต่อหญิงค้าประเวณี อาชีพค้าประเวณี และเปิดโปงธุรกิจการค้า
ประเวณีข้ามชาติ